

Hänvisning
Riksdagens stora utskotts begäran daterad 13.9.2022

Stora utskottet, Finlands riksdag
SuV@eduskunta.fi

Kontaktperson
Gustav Blomberg

Ärende

Utlåtande om statsrådets kompletterande skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om byggnaders energiprestanda (omarbetning)

Riksdagens stora utskott begär yttrande från Ålands landskapsregering gällande statsrådets kompletterande skrivelse (UKU 19/2022) till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om byggnaders energiprestanda (omarbetning); (COM(2021) 802 final) och (COM(2022) 222 final). Yttrandet ska vara inlämnat senast 27.9.2022.

Bakgrund

Den 15 december 2021 lämnade Europeiska kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets omarbetade direktiv om byggnaders energiprestanda (COM (2021) 802 final). Genom det omarbetade direktivet upphävs det gällande direktivet 2010/31/EU. Förslaget kompletterar kommissionens 55 %-paket av den 14 juli 2021.

Landskapsregeringen har i två omgångar tidigare, I122E13 daterad 4.3.2022 och I122E24 daterad 28.4.2022, avgett utlåtanden till riksdagens stora utskott gällande ovanstående förslag till omarbetat direktiv om byggnaders energiprestanda.

Kommissionen lade fram direktivförslaget vid energiarbetsgruppens möte den 25 januari 2022. Därefter har förslaget behandlats vid flera av energiarbetsgruppens möten. Utifrån medlemsstaternas kommentarer lade det franska ordförandeskapet den 3 maj 2022 fram ett förslag, som också har behandlats i energiarbetsgruppen. Ordförandeskapet lade den 27 juni 2022 fram en lägesrapport i energirådet om hur behandlingen av förslaget framskrider.

Europeiska kommissionen publicerade den 18 maj 2022 ett meddelande om den så kallade REPowerEU-planen (COM (2022) 230 final), vars syfte är att så snart som möjligt bryta beroendet av import av fossila bränslen från Ryssland och påskynda övergången till ren energi. I samband med planen lade kommissionens fram förslag till ändring av

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda och 2012/27/EU om energieffektivitet (COM(2022) 222 final) (nedan även "REPowerEU-förslaget"). När det gäller direktivet om byggnaders energiprestanda fogar kommissionen till sitt tidigare förslag (COM(2021) 802 final) ett nytt förslag om främjande av användningen av solenergi. Ordförandeskapet har inte indikerat hur REPowerEU-förslaget om direktivet om byggnaders energiprestanda kommer att behandlas.

Genom statsrådets kompletterande U-skrivelse UKU 19/2022 informeras riksdagen om hur behandlingen av kommissionens tidigare förslag (COM (2021) 802 final) framskrider och dessutom presenteras statsrådets ståndpunkt till REPowerEU-förslaget i fråga om ändringen av direktivet om byggnaders energiprestanda. Det är på denna kompletterande U-skrivelse som riksdagens stora utskott begär Ålands landskapsregerings yttrande över.

Behörighetsfördelning

Enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om byggnads- och planväsendet och bostadsproduktion (7 punkten), natur- och miljövård (10 punkten) och näringsverksamhet (22 punkten). Förslaget anses därför höra till landskapets lagstiftningsbehörighet.

Utlåtande

Det huvudsakliga innehållet i kommissionens direktivförslag från december 2021 beskrivs i landskapsregeringens utlåtanden I122E13 daterad 4.3.2022 och I122E24 daterad 28.4.2022.

Nedan beskrivs de ändringar i direktivet om byggnaders energiprestanda som föreslås genom REPowerEU-förslaget.

Genom direktivförslaget föreslås att det till direktivet om byggnaders energiprestanda fogas en ny artikel 9a. Genom den nya artikeln säkerställs att nya byggnader har beredskap för solenergi och att solenergisystem kan installeras i byggnaderna. Enligt förslaget ska alla nya byggnader vara utformade för att optimera produktionspotentialen för solenergi utifrån solinstrålningen på förlägningsplatsen. Det möjliggör senare installation av solteknik på ett kostnadseffektivt sätt. Medlemsstaterna bör dessutom se till att lämpliga solenergisystem tas i bruk före utgången av 2026 för nya offentliga och kommersiella byggnader och vid utgången av 2027 för befintliga offentliga och kommersiella byggnader med en yta på mer än 250 m², och det bör säkerställas att solenergisystem tas i bruk i alla nya bostadshus före utgången av 2029. Enligt förslaget ska medlemsstaterna på nationell nivå fastställa och offentliggöra kriterier för det praktiska genomförandet av dessa skyldigheter och för eventuella undantag för vissa typer av byggnader, i enlighet med solenergisystemens beräknade tekniska och

ekonomiska potential och egenskaperna hos de byggnader som omfattas av skyldigheten.

Landskapsregeringen ställer sig bakom statsrådets förslag till Finlands ståndpunkter.

Landskapsregeringen vill särskilt fästa uppmärksamheten vid att landskapsregeringen i fråga om nya offentliga och kommersiella byggnader anser att den föreslagna tidsplanen, före utgången av 2026, är för stram. Landskapsregeringen anser särskilt att bestämmelserna om nya bostadsbyggnader måste beakta Ålands nationella förhållanden och klimatförhållanden samt lämpa sig för det nationella energisystemet. Landskapsregeringen vill också särskilt betona att det är viktigt att det i direktivet inte finns detaljerade bestämmelser om solenergisystem eller dess installationssystem.

Landskapsregeringen anser, precis som statsrådet, att det inte är lämpligt med en obligatorisk skyldighet att installera solenergisystem i befintliga offentliga och kommersiella byggnader, särskilt inte inom den tidsram som kommissionen föreslår. Landskapsregeringen anser det motiverat att istället installera solenergisystem i samband med omfattande renoveringar, om det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart.

Minister

Christian Wikström

Avdelningsjurist

Magnus Unger
Magnus Unger